

پژوهشی پیرامون منابع آلاینده حوزه آبخیز رودخانه تالار استان مازندران حسین مصطفوی^(۱) مجید رضایی^(۲) صابر وطن دوست^(۳)

حوزه رودخانه تالار به عنوان یکی از زیر حوزه‌های مهم دریای مازندران بوده که زهکش آبهای تولیدی بخشی از دامنه‌های شمالی البرز مرکزی را عهده دار است. تاکنون مطالعه مدون و طبقه بندی شده‌ای در مورد آلودگی‌های این رودخانه انجام نشده و بسیاری از اطلاعات آن موردی و پراکنده می‌باشد، لذا در این مطالعه سعی شده ضمن استفاده از روش اسنادی و جمع آوری اطلاعات از منابع مختلف، باز دیدهای مختلف در طول سال از منابع مختلف آلاینده انجام و ضمن پرسش و پاسخ از افراد مطلع، از منابع آلاینده عکس برداری و بر روی نقشه ترسیم شوند و هدف اصلی شناساندن منابع آلاینده حوزه می‌باشد. در مجموع مشکلات عمده این حوزه به اختصار موارد زیر می‌باشند:

۱- توسعه جمعیت شهری و آلاینده‌های ناشی از آن که عمدتاً شامل فاضلاب‌های بیمارستان شهدای زیرآب، یادگان شیرگاه، کشتارگاه شهرهای پل سفید و قائم شهر و دیوی زباله شهرهای شیرگاه و قائم شهر در کنار رودخانه تالار می‌باشد.

۲- فعالیت‌های ناشی از کارگاه‌های سنگ شکن و برداشت بی روبه شن و ماسه در اکثر مسیر رودخانه‌ها، خصوصاً در حاشیه رودخانه کبیر.

۳- اثرات زیست محیطی ناشی از احداث کارگاه‌های پرورش ماهی قزل آلی رنگین کمان (*Oncorhynchus mykiss*) خصوصاً در حاشیه رودخانه‌های دراسله و شش رودبار.

۴- آلودگی‌های صنعتی که عمدتاً شامل کارخانجات ذغالشویی شهر زیرآب، شابع تراورس شهر شیرگاه، سوسیس و کالباس کارخانه الباطراف شهر شیرگاه و نساجی شماره ۳ قائم شهر می‌شوند.

۵- آلودگی‌های کشاورزی که هر چه از سمت علیا رودخانه تالار به سمت دریا پیش می‌رویم بر وسعت زمین‌های شالیزاری به علت دشت و هموار شدن زمین از شهر شیرگاه اضافه می‌شود و در نهایت مصرف کود و سموم نیز افزایش می‌یابد.

۶- اثرات تغییرات اکولوژیک و هیدرولوژیک احداث سد ها

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی، پژوهشکده علوم محیطی، گروه تنوع زیستی و مدیریت اکوسیستم‌ها

۲- پژوهشگر پارک علمی، تحقیقاتی و فناوری دانشگاه شهید بهشتی در زیرآب سوادکوه

۳- عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد پابل، -گروه شیلات

A study about the Pollutant Sources of Talar river Basin in Mazandaran Province

Hassein Mostafavi ⁽¹⁾

The drainage area of Talar River is one of the important sub areas of the caspian sea , since it is collecting the frained waters of the northern slopes of the cental Alborz Mountain . So far there were no organized and classified studeis on pollutions of this river since , only a number of case and disperesd studies were available . Therefore in this research , it is tried to use the documentary methods and information gathering from different sources and local visits from different pollutant sources dring the year . So it is attempted to have some questions and answers from the informed people regarding the subject . In this research we tried to take photos of pollutant sources and mount them on the map.

the main purpose of this paper as such , is to recognize the pollutant sources of Talar river basin . In the same time , the main problems of this reiver are as follows.

1- The increase of urban population an the pollutions made as a consequence , mainly contain the sewages of the Hospital in Zirab , the camp in shirrgan and the slaughterhouses in Ghaemshahr and polesefid and finally the collections of trashes in the city of shirgah and Ghaemshahr in the margin of Talar river .

2- The activities made by the stone factories as well as irregular collecting of the sand from the rivers routes and beds , especially in the margin of Kabir river.

3- The environmental impacts of aquaculture , because of establishment of the pisciculture farms of Rainbow trout (*oncorhynchus mykiss*) especially in the margin of Deraseleh and Sheshroodbar rivers.

4- Industrial pollutions witches are mainlu produced because of Coal washing factory in Zirab, Traverse saturation factory in shirgah , sausage products of Olba factory in the urban of shirgah city and the Branch Numbers 3 of the eaving factory in Ghaemshahr city.

5- Agriculture pollutions will be increased wherever we go toward the Caspian sea . Since the extent of the paddy farms increase froms shirgah , to the caspian sea , and because , these places are plain and smooth , consequently the use of chemical fertilizers, pesticides and herbicides increase.

6- the ecological and hydrological impacts of the Dam constructions in the area.

Key words: Pollutant Sources , Talar River , Mazandaran